

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Državnozbornske volitve.

Klerikalci v strahu.

Klerikalci se boje volilcev tako, da si ne upajo sklicati javnega shoda. Samo skrivne shodke prirejajo. Ti shodki se nikdar ne naznanijo v listih, ampak prirede se pod roko, in povabijo se nanje samo najzanesljivejši klerikalni pristaši. Klerikalci se pač boje neodvisnih volilcev kakor hudič križa. Tudi dr. Šusteršič, ki hoče biti poslanec splošnega volilnega razreda, se ne upa javno stopiti pred volilce. Naš Jelenec je šel na Glince, in je kakor mož razložil svoj program, četudi so bili nasprotniki v večini. Šusteršič pa postopa kakor plesniva tercijska. V Ljubljani nas je 7000 volilcev v 5 kuriji. Zakaj ne stopi dr. Šusteršič na javnem shodu pred te volilce, katerim se ponuja za poslanca? Pozivljamo ga, da to čim prej stori!

Neodvisni delavci.

Slavno uredništvo! Sklicujoč se na § 19. tisk. zak. zahtevam, da uvrstite v svoj list sledeči popravek: Ni res, da me je goriška narodno-napredna stranka zaradi nezadostnih študij odslovila. Res pa je, da sem na Goriškem služboval le kot uradnik „Trgovskega in obrtnega društva za Goriško“, in res je, da sem proti volji svojih delodajalcev zapustil svoje mesto. Res tudi ni, da mi je vera in narodnost deveta briga. — Vič, 7. novembra 1900. — S spoštovanjem Anton Kristan.

Iz Novega mesta, 6. novembra.

Gospod dr. Elbert, proš v Novem mestu, toči v sobotnem „Slovencu“ debele solze po dvornem svetniku g. Šukljeju. Po njegovem mnenju mora biti vsak kandidat za poslanstvo že pri prvem nastopu zaslužen mož. Kdor že naprej nima zasluga, sploh ne sme kandidirati. Šuklje in drugi so že kot novinci imeli velikanske zasluge, kaj ne, g. proš? Vencajz je bil tako zaslužen mož, da ga je država v najboljših letih poslala v

penzijo. In Vaš Nace Žitnik! Mož beseda je to, kakor tisti drugi Vaš prvak, ki je bil iz „Slovenije“ izključen. . . . Gospod proš, Vaše stališče je otročje. Kandidat, ki prvič kandidira, ne more imeti zasluga. Drugače je s kandidati, ki so že bili poslanci. Vaša stranka kandidira same bivše poslance, ki so že imeli priliko, pridobiti si zaslug, pa te prilike niso porabili. To je škandal, da Vaša stranka kandidira poslance, ki so imeli priložnost, kaj koristnega storiti, pa vendar niso ničesar storili, ampak pokazali, da nimajo niti volje, niti zmožnosti, pridobiti si zaslug.

Dalje pišete: Šuklje je toliko storil, toliko je zaslužil, in zdaj ga volilci nečejo več. To je tako, g. proš: Dosti volilcev je vprašalo g. dvornega svetnika, če hoče še kandidirati v naši stranki. On je to kandidaturu odklonil, in že pred svojim odhodom na Dunaj povedal svojim prijateljem, da ne kandidira več in ne prevzame mandata. To je potem tudi javno razglasil. G. dvorni svetnik bo menda najboljši vedel, zakaj več neče. Ali se je vam, g. proš, izpovedal, kje ga črevelj žuli, to morate vi bolje vedeti. Zadnja štiri leta gosp. dvorni svetnik ni mogel ničesar storiti, ker so ga vaši sobratje in somišljeniki, g. proš, v stran potisnili. Bil je mrtav. Še iz jugoslovanskega kluba je bil izstopil. Torej, g. proš, „diligite veritatem, filiam Dei“!

Sicer poskusite svojo srečo, če mislite, da je g. dvorni svetnik tako malo moža, da prevzame kandidaturu od vaše stranke. G. Šusteršič menda ne bo nič proti temu imel, saj je „Slovenec“ poročal, da sta se g. svetnik in Šusteršič popolnoma spravila, in g. dvorni svetnik tega ni dementiral. Zdaj mu lahko rečete: G. svetnik, zdaj se nam je farovski gumb odprl; mi slovenski Tirolci šele s 50 leti pametni postanemo, zdaj vas ne bomo več trgali, obirali, vam časti kralji, vas lopova imenovali, ter vas tirali iz vseh odsekov, zdaj vam bomo dali prvo besedo, makari, če Šusteršičevega sv. Duha maček požre. — Tako boste vsaj izvedeli, če je g. dvorni svetnik vaš prijatelj ali ne,

in ne bo treba grdih krokodilskih solz po njem točiti. Ko izveste, da g. dvorni svetnik neče z vami, boste pri „Slovencu“ lahko kleli in zabavljali, kakor nekdanj, ko ste ga kakor italijanski bravi napadali. Le to vam farovškim še gre iz ust, družega ne. Pa za to vam ni! Malo bi radi disciplino med nami razrukali. V ta namen že drugokrat premlevate isto, točite iste nemarne solze. Pa še tako neumno! Kar prijeti se da ta nerodnost, milostljivi g. proš. — Vi mislite, da je naš meščanski volilec tako neumen, da bo na te vaše limanice sedel. Če je meščan tam v vašem Deidesheimu tak, Dolenjec je pametnejši; le žalite ga, če mislite, da bo vam in vašim sobratom na ljubo disciplino rušil, ono disciplino, katere vas je farovške dozdej strah bilo in vas bo tudi v bodoče. Der Liebe Mühe umsonst, g. proš! Sicer na uho vam povemo, bakolj poslanstva že tiči v Vas, g. proš; Vi bi radi mandat, in sicer mandat skupine dolenjskih mest. Vse štiri mrhe in kočijo daste za to. In zato bi bilo tako krščansko lepo, če bi se ti meščani mej sabo ruvali za dva kandidata, Vi pa bi se kot tretji amejali. Es ist gar zu dumm, milostljivi gospod proš!

Iz Idrijskega okraja, 6. nov.

Gosp. urednik! Sprejmite te-le moje vrstice v svoj list. Moje roke niso vajene pisati, moja glava pa in moje srce sta na pravem mestu. Čuden se mi vidi ta boj za državen zbor. Vi močje, ki ste zbrani v narodni stranki, ste postavili take močje, ki jih res mora vsak spoštovati in voliti. Vprašali ste namreč prej volilce, katere močje hočejo imeti. Seveda, tega niso storili oni, ki jim pravimo klerikalci. Oni so kar rekli, ti-le morajo biti, pa je. Meni se to ravno tako zdi, kakor ono, ko pravijo naš g. župnik v cerkvi kar papež rečejo in škof, pa je prav.

Posebno se mi pa dopade, da ste za peto kurijo si zbrali ljudskega učitelja. Tako je prav! Ljudski učitelj nam je ravno prinesel ono pamet, da smo začeli misliti,

da smo tudi mi ljudje, on nas je takorekč koč privedel do prepričanja, da se mora tudi delavcu in kmetu dobro goditi. — Kakšnega kandidata so pa klerikalci postavili v peti kuriji? Kar svojega Boga. Dr. Šusteršič gotovo misli, kakor vodim vse klerikalce za nos, da mi vse verjamejo, tako bodem tudi volilce vodil, in verjeli mi bodo, da sem za nje. Pa ne bo tako, gospod dohtar. Imeli smo prej v peti kuriji poslanca, ki se je potegoval v resnici za delavce in vi ste se prestrašili, da ste ga odstavili, mislim namreč, da je bil premalo črn. Bali ste se ga namreč, da bi vam delavcev toliko ne izobrazil, da bi Vas polagoma začeli zapuščati ter nastopati kakor posebna stranka. Če imate res srce za nas delavce in za kmeta, zakaj pa niste postavili Gostinčarja za poslanca? Vprašali so vas tudi tako v Ljubljani, pa Gostinčar je odgovoril, da ne sprejme, seveda, ker ne sme. Da nas bode dr. Šusteršič na Dunaju dobro zastopal, je pa samo slepilo.

Klerikalni agitatorji tudi vedno vpijejo, da se mora dati delavcem splošna, jednaka in tajna volilna pravica. Seveda, to je zopet le sama laž. Gosp. urednik! precej prileten sem že, pa kedaj sem poprej, dokler so imeli klerikalci moč v rokah, slišal, da nam bodo dali take pravice? Nikdar ne! Glejte delavci, tako so delali vaši prijatelji nekdanj, pa tako bodo delali zopet, ko dobe moč v roke.

Torej delavci, ki se ne daste še preslepiti, volite pri prihodnjih volitvah poslanca g. Jelenca. On je učitelj in učitelj je ravno tak trpin, kakar smo mi delavci. Učitelj ve, da je človeku hudo, ako mora stradati, ker sam strada. On ve, kako hudo je, če mora človek vsak krajcar trikrat obrniti, predno ga izda. Nobeden učitelj še ni zapustil tisočakov, kakor jih mi delavci ne bomo. Kaj pa ve dr. Šusteršič in pa vsi tisti župniki in kaplanje, ki za njega delajo, kaj je hudo. Lepo na gorkem sede, dobro jedo in pijo in na zadnje bodo pa še denar zapustili.

LISTEK.

„Mikrokosmos“.

Češki spisal Avg. Evg. Mužik.
Mušica.

Pribežal je v puščavo, žil je tam Mohamed dni in noči v gladi in žeji, razgovarjaje se le z angeľem Gabrijelom, ki mu je donášal oznanila od Gospoda. Bil je to ogromen angeľ, in senca njegovih kril je presegala svet in ga obsenčala. V njegovi sencí je pozabljal Mohamed svojo žejo in čutil tako prijetnost v ekstazi svojega posta, da se je namenil proglasiti post za jednega najpoglavitejših zakonov svoje vere. Angeľ Gabrijel mu je dal veliko črno knjigo, napolnjeno z ogromnimi črkami, prinesel mu je bel zazračni kamen Abrahamov, kateri pa je, prinešen na zemljo, začel hitro počrnovati od ljudskih grehov; na njem je stal Mohamed in čital iz knjige modrost božjo, in po njej sestavljal nauke svoje vere. Dolga leta je prebdel nad to knjigo, živeč se le ob onem navdušenju, katero je z živim plamenom plapolalo iz njegovega telesa. Ni zgorel niti čutil lakote. In ko je poznal vso modrost nebesko, je zaprl knjigo z velikim sunkom in, ko jo je črez malo časa zopet odprl, da bi zmagoslavno pogledal na svete sure, katere so prodrle do njegove dnše in

se ž njo spojile, je najedenkrat zaplakal, zaplakal ta veliki prorok s silnim glasom, kateri je presegal moč Samuma in rjojenje levov in ljutih nosoročev. . . . Kajti zagledal je v tej knjigi, v tej božji knjigi mrtvo mušico, strto, ker je zaprl knjigo, kateri vkljub svoji svetosti in veličastnosti novih svojih ukov ni mogel vrniti življenja niti za en dan!

Ponoči.

Dolga, neskončna, grozna noč. Nemožno usnuti. Premišljuje, kaj bode in kako bode z menoj, ko umrem. Poginem, izginem-li kakor kaka stvar in se izpremenim v nič — prestanem misliti, čutiti, sploh biti? A kaj, če se prebudim v grobu? Biti — ne biti — o strašni problemi Hamletovi! Jeli možno misliti, da pride čas, ko nas v resnici ne bo? — V takih trenutkih so nastajala in nastajajo božanstva — potreba nečesa, kar žije dalje za pokrovom groba, časom in večnostjo — kar ne umira. In to mora eksistovati, sicer bi zmedel človek od groze svojega življenja — trenutka.

O dolge, neskončne, grozne noči brez spanja! . . .

Kristus in človek.

Zdelo se mu je, da ga je videl nekoč in gledal nekje, čisto . . . Bilo je to vedno tam, kjer gospodujeta lakota in aložin, med izmečki človeške družbe, med izgnanci iz srede srečnih ljudi, v bedi otrok in odraslih,

o kateri se ne ve, katera njiju je hujša. . . Bil je vedno tam, kjer je groza in gnus, in tam, kjer je nesreča in besnost. . .

Sprva ga ni poznal, potem ga je razumel. Bil je On.

„Ti si Kristus“, rekel mu je nekoč človek.

„Sem“, je dejal on.

„Kaj nisi živel, trpel, umrl, vstal od mrtvih in šel kot zmagovalac v nebesa? Tvoja pot je končana — raduj se in veseli — toda kaj še hočeš tu?“

„Moja pot še ni končana. Nimam miru; — kaj misliš, da se oni, ki je dal življenje za svoje ljudstvo, more upokojiti, dokler vidi jednega samega človeka bojevati se, obupavati in trpeti? Mar misliš, da morem ostati v raju? V rajskih slasteh, dočim se tam doli premetava poslednji človek? Blodim vedno, vsak revež, vsak bedni, trpeči — sem Jaz. Gore prenašam, svetove prevračam, da bi prispel k tem, ki so odločeni za moje kraljestvo, ki trpe in plakajo v samotah.“

„O Kriste, kdaj se umiriš?“ je rekel človek, „kdaj odide s sveta zlo in beda?“

Zmajal je le z rameni in šel molče dalje. Izginila je — senca.

Deklaci.

Pfili smo s parnikom. Bil je razkošen pomladanski dan. Na nebu in na zemlji vse jeden usmev, cvetje in radost. Svežost, gor-

kota in njeni tresaji so se spajali okoli in okoli do slutene daljave. Reka je žarela kot ogromen tok svetlobe. Je-li bilo to, kar se je videlo, njeno dno ali odsev oblakov? Ognjeni tok je pobeljeval s tem nalahko mesta v obližju in se iznova širil v velikansko brušeno ploskev drugega kamena. Za nami se je spajalo nebo z reko, in to se je vleklo brez konca, brez kraja, da je slednjič oko bolelo in srce onemoglo, toda ni se moglo ločiti od te neskončnosti. Zdelo se je, kakor bi se tudi mi sami izlivali v morje in večali njegov obseg.

Tu je nenadoma padel cvetov listič v reko. S sneženo svojo belobo se je ločil od neskončne razsežnosti vodne gladine; kot mala pičica je bil v primeri s njo, toda razdelil je ta tok, to velikansko gladino, tvoril je središče, od katerega so se na vse strani oddaljevali žarki, kateri se pa niso spojili nad njim in niso mogli pogoltniti in izbrisati te drobne bele točke. In še dolgo, še daleč je bilo videti to točko, delečo ogromno morje.

Tako sredi celega življenja in večnosti ljubezen, jeden sam trenutek njen, ju deli in loči neskončnost njenih trenutkov, in nič ne more izbrisati njegovega spomina, nič ne more učiniti, da bi spomin zamogel preakoditi jedini ta hip, ko je v nas vsplamtel ta trenutek ljubezni.

Naš klic je torej! Proč z dr. Šusteršičem, on ni naš poslanec, mi hočemo poslanca, moža, kateremu se nič bolje ne godi kakor nam, on nas bo prav zastopal.

Delavec.

Iz Dobropolj, 6. novembra.

Mali agitator, g. kaplan dobropoljski, koraka od vasi do vasi ter pritiska s svojo agitacijo na ubogi kmetiški stan. Tako je prišel nedavno tega zvečer s svetilko v roki v neko tukajšnje vas, da bi človek mislil, da zasledujejo orožniki kake tolovaje. Ko stopi v sobo zbranega ljudstva, jih po svojem poklicu pozdravi, in potem prične s svojo agitacijo. „Sedaj se bližajo državnoborske volitve, zatoraj moramo gledati, da dobimo pravega katoliškega moža, ne pa kakega brezverca, ki še celo cerkve ne pozna. Torej glejte, da se vsi udeležite volitve, kdor se ne udeleži, je liberalce“. Tako je tudi to nedeljo z lece oznanjeval zbranemu ljudstvu. „Udeležite se vsi volitve, kateri je splošno 24 let svoje dobe, da dobimo pravega katoliškega moža v državni zbor. Torej tudi vi, dobropoljski narodnjaki se zbudite iz svojega spanja, kajti volitve se bližajo.“

Eksmisionar v stiski.

Iz Vipave, 6. novembra.

Gospod sodni adjunkt Jurij Polenšek iz Vipave občutil je potrebo poslati „Slov. Narodu“ popravek z ozirom na objavljeni dopis „Eksmisionar v stiskah“. Vrednost popravkov je že itak znana, in razsoden človek ne nadleguje z njimi listov. Ali so ljudje, ki to radi store. Tako smo n. pr. prepričani, da bi šturski župnik Kromar prav gotovo poslal same mastne lojalnosti topeč se popravek, ako bi mi pisali, kako je v c. kr. uradu persifliral besede: „mit allerhöchsten Genehmigung“ in vendar je to res.

Popravki navadno samo zavijajo in sučejo, mesto da bi dali resnici duška.

Adjunkt Polenšek ne taji, da je bil Štefan Habe pri njem, nego trdi le, da ni prišel s prošnjo, da bi krivce iz zavora izpustil. Morda je to res, toda bližnja Habetova okolica je Habetovemu posetu le tak pomen dala, kar je precej verjetno, kajti znano nam je, da je tudi okrajni glavar g. vit. Laschan dobil od Štefana Habeta pismo istodobno, dasi je znano, da ima prvoimenovani več boljšega posla, kakor dopisovanje s Štefanom Habetom.

Glede eksmisionarja je pa popravek še bolj — čuden. Nam je dobro znano, da so Gočani mej prvimi krivci imenovali orožnikom tudi eksmisionarja in njegovo sodelovanje opisali; znano nam je tudi, da so priče v teku preiskave adjunktu Polenšku vse to povedale, kar je bilo orožništvu že prej znano; in znano nam je tudi, da so si vsi ljudje drugi dan po razbojništvu v Vipavi na semnju o sokrivdi eksmisionarjevi tako glasno pripovedovali, da je to lahko tudi polgluh človek slišal.

Za spretnega preiskovalnega sodnika torej indicij dovolj brez vsake daljše ovadbe, neglede na to, da je na objavljeni vizitki eksmisionar svojo sokrivdo sam priznal.

Vsiljujejo se nam vprašanja: zakaj ni orožništvo eksmisionarja ovadilo? Zakaj ga ni preiskovalni sodnik na podlagi izjav prič vzel v preiskavo? Zakaj ni bilo do danes pri županovi hiši na Gočah, v kateri leže po sobah 1—3—5 kg teški kamni, in pred katero se nahaja velika groblja kamenja, ki dokazuje množico napadalcev, sodniškega lokalnega ogleda?

Na ta vprašanja bi nam mogel odgovoriti samo boljši in spretnejši preiskovalni sodnik, kakor je Jurij Polenšek.

Dostavek. Ta trenotek poizvemo, da je bil eksmisionar vendar le danes zaslišan, dasi ni bila glasom popravka zoper njega ovadba podana do dne 4. t. m. — kar pa niresnično, kajti že dne 2. t. m. podala je priča A. Ž. zoper njega ovadbo na zapisnik, priloživši znano vizitko.

Dne 3. t. m. ponovile so še druge priče to ovadbo, tako da je adjunkt Polenšek dne 4. t. m. v popravku neresnico pisal.

Sicer ga pa tudi vprašamo — ako nam je to dovoljeno — na kaki podlagi je danes eksmisionarja zaslišal? in zakaj ni še 19 prijavljenih obtožilnih prič, mej njimi ženska, ki je vse videla in slišala, do danes zaslišanih?

V Ljubljani, 7. novembra

Zakaj ima vlada denar?

Iz Pulja poročajo, da so začeli v ladjedelavnici Scoglio Olivi pripravljati dela za novo bojno ladjo, ki bo večja kakor vse dosedanje ter bo veljala 12,796.430 kron. Hkratu pa bodo v Trstu napravili istotoliko bojno ladjo, ki bo veljala 12,905.000 kron. Torej 26 milijonov kron za dvojno čisto nepotrebnih ladij: za to ima Avstrija denar! Ubogi slovenski narod pa mora sam zidati in plačevati si najpotrebnejše — šole! Za vojne svrhe, za militarizem ni škoda najcromnejših svot, za kulturne namene pa zadoščajo — kapljice! In naša trgovina in obrt, kje sta za velikonemško ali angleško! Vendar pa država napravlja rajši bojne ladje za parado.

Kmetiški nemiri v Rumuniji.

Radi davka na žganje so nastali v Rumuniji nevarni nemiri med kmeti. Velik del armade je že razposlan na deželo. V okraju Buzen, in sicer v občini Pirsow, je prišlo celo do krvavega boja mej kmeti in vojaki. Pešci in konjeniki so prišli v vas, da bi ugnali ustaše. A ti so jih brez strahu napadli s koli, vilami in kosami, deloma tudi s puškami. Poveljnik čet, polkovnik Cocea, njegov namestnik, major Baranga ter več častnikov in vojakov je bilo težko ranjenih. A tudi kmetov je bilo mnogo ranjenih, pet pa ubitih. Ker so se začeli zbirati tudi kmetje sosednjih občin, je vojno ministrstvo poslalo še bataljon lovcev iz Galaca v puntarske kraje. A tudi v okrajih Muscel in Dimbovica so se dvignili kmetje. Ako se dvignejo vsi okraji, bo vlada radi vojaštva v zadregi, kajti premalo ga je, da bi zasedlo vse okraje. Notranji minister je baje že priporočal, da se davek na žganje ne pobira več. Ministrski predsednik, ki je hkratu tudi minister, pa je predlog odklonil ter izjavil, da rajši odstopi. Kralj Karol je poklical na svoj grad v Sinaji vse ministre. Govori se že, da prevzame vodstvo vlade general Manu ali pa liberalce Sturdza.

Vojna v Južni Afriki.

V mesecu oktobru so izgubili Angleži 3601 moža. V bojih je padlo 18 častnikov in 220 mož, ranjenih je bilo 43 častnikov in 457 mož, 6 častnikov in 85 mož pa je bilo ujetih. Drugi so nevarno oboleli. Ujeli so Buri mnogo Angležev, a so jih zopet večinoma izpustili. Doslej so imeli Angleži mrtvih (ubitih) ali za ranami in boleznimi umrlih) okoli 11.000 mož. Iz Durban poročajo, da se vrne 20. t. m. lord Roberts z večino svojega štaba in z generalom Polecarewim domov na Angleško. Zadnje čase je bilo zopet nekaj bojov. General Paget je imel 1. t. m. blizu Rustenburga dve bitki z Buri, ki so prišli od severa in juga. Dne 24. oktobra so Buri blizu Pretorije ujeli celo kompanijo polka Berkshire. Angleži so spali v jarku, ko so jih zalotili Buri in pobrali vse orožje. Nato so se Buri zopet mirno umaknili. Angleški častniki, ki so to blamažo zakrivali, pridejo pred vojno sodišče. Buri so nadalje zajeli angleški vlak ter ga deloma sežgali. V okraju Ventersburg je 1600 Burov s topovi. Število Burov na meji dežele Basutov se množi. Mesto in okraj Ficksburg so v rokah Burov. Buri so potrgali angleške zastave s hiš in jih privezali svojim konjem na repe. Gospa generala Botha je v Capstadtu povedala, da ima njen mož streljiva in živil še za tri leta.

Volitev predsednika Združenih držav.

Včeraj je vladalo v Združenih državah velikansko razburjenje. Volili so se namreč elektorji, t. j. volilni možje za volitev predsednika. Vsaka država jih je volila toliko, kolikor ima zastopnikov v senatu in v zbornici zaveznega kongresa. Senatorja ima vsaka država dva, poslancev pa kolikor več ali manj je prebivalcev: na vsakih 175.000 prebivalcev pride — en poslanec. Prvo sredo decembra, letos torej 5. decembra, se zberó volilni možje vsake države in oddajo svoje glasove. Drugo sredo februarja, torej 13. februarja 1901., se preštejejo glasovi v kongresu. Navadna večina glasov odloči. Ako pa nima noben kandidat večine, potem izvoli kongres predsednika izmed onih treh kandidatov, ki imajo največ glasov. Poslovati pa začne novi predsednik šele 4. marca 1901. Izvolitev velja za štiri leta. Dvomiti skoraj ni možno, da bo izvoljen zopet Mac Kinley, kandidat republikanov, ne pa Bryan, kandidat demokratov in socialistov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. novembra.

— **Skrivnosten shod v „Katoliškem domu“.** Danes popoldne ob 1. uri se je vršil v „Katoliškem domu“ skrivnostni shod, na kateri je došlo vse polno duhovnikov z dežele. Klerikalci se niso upali tega shoda v svojih listih naznaniti. Povabili so samo stebre svoje stranke, same take „može“, ki brezpogojno parirajo in se nikdar ne upajo imeti svojega mnenja, ampak se slepo pokoravajo „višjim“ ukazom. V veži „Katoliškega doma“ je bil postavljen velik „kontrolni zbor“, ki je strogo pazil, da ne pride kak nezanesljiv človek v dvorano. Za vrhovnega portirja je bil postavljen Štefe, ki sme upati, da mu bodo prečistili gospodje z dežele nametali lep kupček fickov napivnine. Tako bo vsaj pozabil, da je prav on krstil za „Škofovo Uršo“ tistega dra. Šusteršiča, ki ga je danes postavil kot nekacega hišnega kužka pred „Katoliški dom“. O čem se je na tem shodu govorilo, in kaj se je sklepalo, tega še ne vemo. Zaupnikom je bilo rečeno, da bosta govorila sloveči nemškonalni pesnik in avtor krilatega izreka, da je Celje za Slovence „fremdes Gebiet“, dr. Hans Schusterschütz, poleg njega pa mali Evgen Lampe, dva znamenita stebra ali vsaj „Säulen der Kirche“.

— **„Slovenec“ kuje kapital iz tega,** da g. Jelenc ni hotel na viškem shodu odgovorjati Štefetovemu fantku na razna vprašanja, posebno zaradi imenovanja g. Petra Končnika deželnim šolskim nadzornikom. Štefek, ne bodite tako naivni in ne mislite, da bi se kdo ponižal tako zelo, da bi vam odgovarjal! Ako bi bil vprašal resen mož, bodite prepričani, da bi mu bil povedal gospod Jelenc svoje mnenje, Štefetu pa nikdar!

— **Najnovejša volilna orožja.** Tam nekje na Notranjskem blizu nekega čudovitega jezera, nahaja se svečenik, ki sliši na ime bolj hrvaškega slova, ki je prav strasten čestilec volilnega boja. Navzel se je skoraj taktike samega vladike. Ta svečenik, Hrvat bi rekel pop, izumil je novo orožje. On zbira vedno svoje pajdaše okrog sebe, ter jim trobi: Le volite one liberalce in učitelje, ki jih vam priporoča dr. Tavčar, potem boste morali pa še bolj in večkrat svoje otroke v šolo pošiljati, kakor jih sedaj. Pozabiti tudi ne more dra. Trillerja, ko je dejal: Proč od Rima, proč od Dunaja. To so toraj oni prijatelji ljudske izomike, ljudske prosvete!

— **Klasično izjavo** je priobčila zadnja „Gorica“. Podpisal jo je vikar Francišek Knavs. Ta človek je živ dokaz, kako potrebna je Goriška dobre — blaznice. Mož piše, da „odkar je „Soča“ izjavila, da je nje stranka do cela jednaka s kranjsko liberalno — je s tem tudi prestopila v prostoziidarski odpadniški tabor“. V glavi tega Franciška Knava straše še vedno framasoni, in slovenski liberalci spadamo tudi k njim, zakaj to je gotovo in pribito, da katoliški duhovnik vedno samo resnico govori. Le čuda, da ni rekel, da je naš najvišji poglavar slavni hudič Bitru, ki se je spremenil v krokodila in igral klavir tako ginljivo, da je še nezmotljivi papež imel nad tem svoje veselje in poslal Leonu Taxilu svoj posebni blagoslov. Ta hudič Bitru ima pa včasih svoje muhe, in kdo ve, če ni obsedel samega vikarija Knava. Vsaj kar ta mož izjavlja, svedoči, da je obseden, ali da je znorel. Svetujemo temu božjemu namestniku, naj gre na Furlansko, kjer delajo frančiškani dobre kupčije s tem, da hudiča izganjajo. To naj kmalu stori, sicer ga vtaknejo v kako norišnico.

— **Slovensko politično društvo „Sloga“** za ormoški okraj priredi v četrtek dne 15. novembra 1900 ob 2. uri popoldne v gostilni g. Gomzija v Ormoži izvanredni zbor. Pri istem predstavi se kandidat za državni zbor za kmetško skupino Ptuj, Ormož, Ljutomer itd. Z ozirom na važnost tega zbora pričakuje se mnogobrojne udeležbe.

— **Posvetovalni shod diskontnega društva posojilnic,** pri Ljubljanski kreditni banki vpisane zadrage z omejenim poroštvom. Na povabilo zveze slovenskih posojilnic v Celju se je zbralo v gorenjih prostorih ljubljanske kreditne banke v Ljubljani dne 3. t. m. ob polu dveh popoldne

okoli 40 odposlancev, kateri so zastopali 51 slovenskih posojilnic. Predsednik celjske zveze, g. M. Vošnjak, prevzame predsedstvo zborovanju, pozdravi navzoče ter takoj preide k dnevnemu redu. V jedrnatih besedah razloži pomen centrale, v kateri bi se vse denarno gibanje osredotočilo; posojilnice so si do sedaj pomagale s tem, da so druga drugi priskočile v slučaju potrebe na pomoč. Ustanovila se je že svoječasno nekaka centralna blagajna, ta je centralna posojilnica slovenska v Krškem, a ta je bila že takoj začetkom mrtvo rojeno deto, danes nam je predložila ljubljanska kreditna banka pravila za diskontno društvo slovenskih posojilnic, registrovane zadrage z omejeno zavezo, katera pravila je sestavil po vzgledu čeških enakih društev ravnatelj ljubljanske kreditne banke gospod L. Pečanka. Predsednik tedaj predlaga, da naj se otvori splošna debata, ali so zastopniki na stališču, da se sploh ustanovi diskontno društvo, ali da naj bi kreditna banka dala posojilnicam odprti kredit eventualno eskomptiralna menjice ali pa na lastne menjice dala posojila. K besedi se oglasi župan ljubljanski, g. Ivan Hribar, kateri najprvo pozdravi ime-nom ljubljanske kreditne banke vse došle odposlance ter želi, da naj bi to prvo zborovanje rodilo najboljše uspehe. Na to predlaga, da naj se ustanovi diskontno društvo na podlagi predloženih pravil, in da naj se preide k specialni debati o pravilih. Razgovor o tem so se udeležili gospodje dr. J. Sernec, A. Gabršček, M. Vošnjak in dr. M. Hudnik, nato se preide po soglasnem sklepu k specialni debati o pravilih. Predno se pa preide k specialni debati o pravilih, prosi g. dr. J. Jurtela, da naj z ozirom na to, ker so se predložena pravila diskontnemu društvu, posojilnicam šele nekaj dni pred shodom razposlala, in vsakdo ni imel prilike jih natanko pregledati, jih ravnatelj gospod L. Pečanka razloži. Predlog se sprejme in gosp. L. Pečanka poda v kratkih besedah predložena pravila in njih namen. Nato pozove predsednik tajnika „Zveze slovenskih posojilnic“, g. Frana Jošta, da naj prične s citanjem pravil diskontnega društva. O posameznih paragrafi pravil se vedno otvori debata, katere so se največ udeležili gg.: Vošnjak, Hribar, dr. Dečko, dr. Sernec, dr. Hudnik, dr. Jurtela, Gabršček in drugi. Ko so se tako pravila o posameznih točkah preuredila in sprejela, se je sklenilo, da se na podlagi tako preurejenih pravil osnuje diskontno društvo za vse slovenske posojilnice. Vabila k ustanovnemu shodu diskontnega društva se bodo svoječasno razposlala od „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“.

— **Slovensko gledališče.** Jako veselo znamenje je to, ako nam igranje in petje igralčev le in le sili pero v roko, da se pečamo z njim. G. Polakova je sinoči kot subreta dokazala, da bi zaslužila, da se zanjo spiše še boljša igra, kot se je spisala Golmayerjevi ali Geistingerjevi. S tem naj je izrečena tudi kritika igri, v kateri je Held prevzel težko zadačo, da razporedi krog raznoterih subretnih nalog, ki naj pokažejo igralko v različni luči, toliko neumnega dejanja, da izpolni dobri dve uri. Skoraj bi rekli, da se vleče pri „Šivilji“ neumnost za neumnostjo brez konca in kraja, kakor jara kača. Poleg tega smo pa po sinočni igri spoznali, da ima tudi neumnost svojo modo, in da je umetnost burkina podvržena duhu časa. Dram. pravila burkina se tu izpreminjajo in ne ostanejo za večne čase trdna kakor za dramo. — Vendar pravila ima tudi burka, to je neumnost, ako naj postane dramatična. V tem oziru velja za sinočno igro v prvi vrsti: „omne nimium“. Neumnost v igri nikoli ne sme tako debeleti, kot kepa snega po snežnih rebri, ker ne sme postati tako debela, da jo krstimo še tisti večer za neumnost. Z drugimi besedami: neumnost nam ne sme pustiti do duška. Tako pa zopet in zopet pridemo do zaključka, da mora biti tudi igranje tako, da pospeši to zahtevo, to je strnjeno in hitro. Ko bi bili vsaj v tem oziru vsi igralci taki, kot g. Polakova, ali na to stran se je tudi sinoči zopet grešilo, in naravnost nerazumljivo nam je, za naše talente pa jako slabo znamenje, da tistih ubogih par vrstic, ki jih ima izpregovoriti igravec, ne gre kakor bi bilo „namazano“. Še enkrat naj povemo, da to tako zahtevamo, in da mi ne bomo odnehali, če ne bodo igralci. Čehi naj si vzamejo korepetitorja, kateri ga še nimajo, Slovenci naj se nauče tako, da bo šlo samo, režija pa naj skrbi, da bo že pri prvih

predstavah tempo tako vzoren, da nas ne bo nikjer in nikoder motil. Kakor rečeno, nam je g. Polakovo v vsem in v vsakem oziru zopet popolnoma pohvaliti; to pride od tega, ako se igralec popolnoma vživi v svojo ulogo in se ne vlačí po odru kot megla; kvalificirala se je sinoči kot subretka par ekselence, in za njeno hvalo nam že manjka besedij. Vsem Ljubljancem privoščimo, da jo vidijo na našem odru kot Klepetčevo Žefo. Jako dobri so bili g. Verovšek in g. Danilova ter g. Housa. Tudi gg. Boleška, Danilo in Orehok so vstvarili prav dobre tipe; g. Boleško svarimo pred pretiravanjem. G. Deyl in gđ. Ogrinčeva sta se dobro podala in vsi so izpolnili, razun tega, kar smo zgoraj povedali, svojo dolžnost. — Gledališče je bilo izvrstno obiskano.

— Čitalnica ljubljanska priredi soboto dne 17. t. m. za svoje člene in po njih vpeljane goste v veliki dvorani koncert z zanimivim programom, katerega izvrši meščanska godba.

— Pevski odbor „Glasbene Matice“ naznanja, da je pevska vaja za moški zbor v sredo, 7. t. m., ob 8 uri in za ženski v četrtek, 8. t. m., ob 6 uri zvečer. Ker je prvi pogoj častnemu nastopu in popolnemu uspehu pri koncertih, da se sodelujoči člani pevskih zborov popolnoma izveščajo v po jedinih točkah programa, prosi odbor, da se čestite pevke in pevci redno in poštvalno udeležujejo pevskih vaj.

— Mlekárstvo. Ministrstvo je dovolilo mlekarskim zadrugam v Planini, v Žireh in v Hruševju po 800 kron podpore, mlekarski zadrugi v Kočah 1000 kron in zadrugi v Trebelnem 800 kron. Nadalje so dobila po 600 kron podpore gospodarska društva v Srednji vasi, v Starem trgu in v Poljanah, toda s pogojem, da se mlekárstvo popolnoma loči od drugih kupčij teh društev. Kdo se bo pa brigal za to, če se ta pogoj tudi dejanski izpolni?!

— „Društvo v pospeševanje obdelavanja ljubljanskega barja“, se je ustanovilo v Ljubljani in se bo dne 8. novembra ob 11. dopoldne vršilo v mali dvorani „Mestnega doma“ prvo zborovanje tega društva v namen, da se izvoli načelnik in šest odbornikov društva, ter da se društvo ustanovi. S tem zborovanjem zvezana bude tudi mala razstava kmetijskih pridelkov iz poskušališč na barju in s šolskega vrta na Karolinski cesti. Z ozirom na to, da je ustanovitev tega društva v prosep obdelovanja ljubljanskega barja gotovo potrebna, ker se je do sedaj v tem oziru le malo storilo, in z ozirom na to, da letni društveni prispevek ne bude znašal več nego 2 kroni, je pričakovati, da pristopi še mnogo članov.

— Omikan duhovnik. Neki kmet z Golega je naredil pred svojo hišo znamenje matere božje. Mož je bil prepričan, da si s tem zagotovi izveličanje in morda je na tihem tudi upal, da mu duhovščina ne odreče priznanja za njegovo požrtvalno vernost. Toda — kako se je zmotil. Duhovnik je otrokom naročil, da se pred tem znamenjem ne sme nobeden odkriti. To svojo prepoved je utemeljeval tako čudno, da bi se tako ne izrazil niti kak konjaški hlapec. O kipu matere božje je namreč ta duhovnik rekel, da „gleda kakor maček“. Res, da se gre za čisto navadno znamenje, ali tako nesposobno izražanje je vendar škandalozno. Pa kaj čemo; so pač premalo omikani ti namestniki božji, ki ne vedo, kaj je sposobnost.

— Gornjelogaške krščanske device iz „Marijine družbe“ vprizorile so dne 5. t. m. velik škandal. V gostilni g. L. vršilo se je neko ženitovanje s plesom, kjer so zunaj pod okni prežale in čakale pozno v noč žejne device iz „Marijine družbe“ na požirek vina in dobile so ga pod okna prav v oblihi meri. Vendar s tem niso bile zadovoljne, nego so dalje sline cedile pod okni, hoteč imeti menda tudi še grizljaj svatovske večerje, in ta nadležnost je končno tudi že svatom presedala; a ker pa z lepa ni bilo moči znebiti se teh sitnih muh, morali so jih končno z vodo polititi skozi okno, kar pa je pijane device tako razburilo, da so siloma udarile v gornje nadstropje, ter tam dozdnevno storilko, domačo pestunjo, s pestmi obdelovale, njo in celo sobo z vodo polile, ter končno napadle in telesno poškodovale še hišno gospodinjjo, gospo L. Lepa deviška družba to!

— Iz seje c. kr. okrajnega šolskega sveta v Postojini dne 5. novembra t. l.

Pritrjevalno vzame se na znanje poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika o rešitvi došlih kurentnih stvari izza zadnje seje. — Pripoznajo se starostne doklade, in sicer: nadučitelju K. Česniku v Knežaku, druga od 1. aprila, učiteljici Marici Mahorčičevi, prva od 1. oktobra in učitelju Franu Kranjcu četrta od 1. novembra t. l. Izpremenjeni urniki ljudskih šol v Bukovji, Knežaku in Št. Vidu se odobre. Rešita se dve pritožbi tikajoči se § 44. drž. zak. z dne 29. aprila 1873 št. 22. Prošnja krajnega šolskega sveta v Knežaku, da se ondodna trirazrednica razširi v štirirazrednico, predloži se c. kr. deželnemu šolskemu svetu s primernim nasvetom v rešitev. Sklene se končno vse tuokrajne krajne šolske svete opozoriti, da stare knjige šolarskih knjižnic nadomesté z novimi, in da za iste naroče mladinska lista „Vrtec“ in „Zvonček“, za učiteljske knjižnice pa „Popotnik“ in Dimnikovo knjigo „Avstrijska zgodovina za ljudske šole“.

— Policijski list. Z Dolenjskega se nam piše: Od okrajnih glavarstev prejeli smo župani kakor vsako leto v tem času vabilo, da bi se naročili na deželni policijski list. V tem vabilu nam okrajna glavarstva na vse načine opisujejo važnost in potrebo tega lista za župane, pri tem pa zamolče, da list izhaja samo v nemškem jeziku. Marsikateri župan se je vsedel že na limanice ter naročil list, ko ni vedel, da list le v nemščini izhaja, a ga potem vrgel proč, ker ni umel jezika. — Ako žele glavarstva, da se župani na ta list naroče, naj delujejo na to, da bo list izhajal v slovenskem jeziku ali pa vsaj dvojezično, zdi se nam torej neumevno, da se nam vsiljuje list, ki je pisan samo v nemškem jeziku, in ga ogromna večina županov ne ume.

Župan v imenu mnozih.

— Premetenega župana ima občina Krka v litijskem političnem okraju. Nedavno preganjali so namreč orožniki iz Višnjegore okoli Krke se klatečo cigansko drubal, ter odvzeli taisti par konj in enega osla. Te živali izročili so orožniki, kakor predpisuje to zakon, županu na Krki v oskrb, za čas, dokler se ne zglase lastniki najbrže ukradenih živinčet. — Ko so lastniki prišli k županstvu po ukradene stvari, branili so se plačati oskrbne stroške, ki so znašali okoli 30 kron. Da bi prišel premeten župan do plačila iztuhtala je modra njegova glavica čudno pot. Obrnil se je namreč župan pismeno do orožništva v Višnjigoro in zahteval od tega plačilo navedenih oskrbnih stroškov, žugaje ob enem orožnikom, da naperi, če mu le ti ne plačajo stroškov do 1. novembra t. l., proti njim tožbo.

— Deželni odbor istrski. „Edinosti, se poroča, da je premeščen je istrskega deželnega odbora iz Poreča v Pulj že sklenjena stvar, in je tudi gotovo, da Campitelli po razpustu deželnega zbora ne postane več glavar, nego da stopi na njegovo mesto sedanji puljski župan dr. Rizzi.

— Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu bo imelo v sredo 14. novembra t. l. ob 8 uri zvečer v gostilnici „Zur Stadt Neu-Graz“ (Hammerlinggasse 1) svoj 4. občni zbor po tem dnevnem redu: 1. Poročilo odborovo o zadnjem šolskem letu; 2. volitve odbora in 3. eventualni predlogi. Vse ude prijatelje in znance društva vabi na obilno vdeleževanje odbor.

— Na pokopališču v Celju je na Vseh Svetnikov dan prišla neka deklica preblizu gorečim svečam, na kar se ji je vnela obleka. Dekle je bila hipoma vsa v plamenu, in le pogumu nekega knjigoveza se je zahvaliti, da so deklico oteli.

— Za bolnico v Kandiji pobira v Ljubljani usmiljen brat milodare. Priporočamo bolnico v dobrohotno podpiranje, katero zasluži v polni meri.

— Umrl je bivši basist dunajske dvorne opere, gosp. Ludovik Weiglein, rojen Ljubljancem, v starosti 51 let. Weiglein, ki je bil prvotno namenjen za duhovski stan, je v mlajših letih rad zahajal med slovenske visokošolce in se vedno zanimal za razmere na Kranjskem.

— Štiridesetletno etnico, kar je pričel izvrševati trgovino, praznuje danes tukajšnji trgovec gospod Iv. C. Röger na Ambroževem trgu. Gospod Röger je vsled tega obdaril sto ljubljanskih revežev z raznimi potrebnostmi kakor: sladkorjem, kavo, rižem itd. Na mnogobrojna leta!

— Povožil je včeraj popoldne na Poljanski cesti s kolesom delavec Karol Z... 10letno Ivano Štrukelj, ne da bi jo bil poškodoval.

— Pes ugriznil je včeraj popoldne na sv. Petra cesti posestnika Franceta Kuralta iz Št. Jurja pri Kranju. Psa je peljal na vrvice neki poročnik.

— Kamen je zagnal v glavo Jožefi Černetovi, služkinji na Poljanski cesti št. 68, šolski učenec Josip Dovšek, ko je grabila na sejmišču listje. Deček ji je rekel, da ne sme na sejmišču grabiti listja, in kerga ni ubogala, zagnal je v njo kamen.

— Žilo pretrgal si je včeraj popoldne na Dolenjski cesti ob žičnati ograji konj nekega posestnika iz Šiške.

— Nogo zlomil si je predvčerajšnjem Franc Debevc iz Malo-Ubelskega. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— Simulant. Tisti pijanček, iz Metelkovih ulic, ki je simuliral, da je ves pretepen, ni vpil na dvorišču pri „Novem svetu“, ampak zunaj, blizu tiste hiše.

— Počasi vozite! Opozarjamo na jutrišnje končno izjavo združenih kavarniških gostov, ker radi pomanjkanja prostora danes ne more priobčena biti.

— Mestna posredovalnica za delo in službe. Od 27. oktobra do 2. novembra je dela iskalo 19 moških delavcev in 34 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 17 moškim delavcem in 20 ženskim delavkam 72 delavcem je bilo 46 odprtih mest nakazanih in v 31 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 4 moških delavcih in 27 ženskih delavkah. Od 4. januarja do 2. novembra je došlo 2810 prošenj za delo in 2532 deloponudeb 4420 delavcem je bilo 2805 odprtih mest nakazanih in v 1666 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobetakoj 1 urarski pomočnik, 1 vrtnarski pomočnik, 3 konjski hlapci, 1 šivilja, 1 natakarič, 2 sobarici, 1 gospodinja, 2 gostilniški kuharici, 1 kuharica k orožnikom, 5 navadnih kuharic, 6 deklic za vsako delo, 4 deklice k otrokom, 2 kuhinjski deklici, 1 trgovska vajenka. Vajenci za trgovine in obrte.

* Sokolski dom je pogorel v Premyslu. Pri gašenju so zgoreli trije gasilci.

* Blazen brivec. V Varšavi je med tem, ko je bril brivec nekega gospoda, nakrat zblaznel ter ga večkrat vrezal po glavi. Komaj se je rešil blaznika. Redarji pa so blaznika odvedli v blaznico.

* 117 let stara je umrla prošli teden v Bajmoču bogata ženska, ki je do zadnjega upravljala svoje imetje ter bila do brotnica revežev, katerih se je spomnila tudi v oporoki.

* Kraljica portugalska je rešila dva človeka. „Daily Mail“ je dobil iz Lissabone brzojavko, da se je kraljica sprehajala ob bregu Cascaesa ter videla, kako se je prevrnil čoln, v katerem sta bila dva človeka. Ker nista znala plavati, je skočila kraljica v vodo in rešila oba.

* Imetek mrtve roke na Francoskem. Waldeck Rousseau, ministrski predsednik francoski, je na shodu v Toulonu povedal, da se razgnane in ne docela zatrete pobožne kongregacije reformujejo iznova na temelju še bojevitejšega programa. Leta 1880 je znašal imetek teh kongregacij 700 milijonov, danes pa premorejo ti redovi nad milijardo. A toliko so vredne samo nepremičnine! Koliko pa so vredne še premičnine!

* Žičasto steklo. 26. septembra t. l. je šla nad mestom Prerovim debela toča, kakoršne se najstarejši ljudje ne spominjajo. Toča je bila 20 minut in zrna so padala debela kakor kurja jajca. V vsem mestu so bila pobita okna iz navadnega stekla; oknom iz stekla, ki ga izdeluje steklarna Neusattl pri Elbogenu na Češkem, in kakoršna so bila na I. Weiglvi c. kr. tovarni za vozove, pa ni storila toča nobene škode. Tako se je pokazalo iznova, kako močno in odporno je takozvano žičasto steklo in kako služi torej, da se v interesu javnosti občinstvo bolj zanima za to iznajdbo.

* Cigansko romantiko hočejo umoriti na Ogrskem. Skoraj vsi komitati namreč so naprosili vlado, naj cigane prisili, da se naselijo trajno, in da se jim prepove hoditi iz kraja v kraj. Cigani imajo namreč navado, da izkopljejo mrhovino, ali da pobirajo po vaseh poginolo žival ter potem meso — jedó! Valed tega se širijo živalske kužne bolezni, ki delajo na Ogr-

skem dosti škode. Cigani bodo morali poslej, ako jih vlada res prisili, ostati lepo na enem mestu, ter pridno delati, ne pa več potepati se za beraško romantiko po svetu.

* Samomorilec na podnožju Carnotovega spomenika. V nedeljo popoldne je zlezal menda blazen mož na podnožje pravkar odkritega Carnotovega spomenika, začel govoriti političen govor in ko se je zbralo okoli njega mnogo občinstva, si je z britvijo prerezal vrat. Samomorilec je bil neki 42-letni brivec.

* Havane cenejše. Iz Newyorka poročajo, da je na Kubi tobak izvrstno obrodil. Navadno se je nabralo okoli 400.000 bal, letos pa 510.000. Vrednost znaša 18,125.000 fant. šterl. Zato bodo morali ceno havanskega tobaka znižati, kar je za kadilce vesela vest.

Književnost.

— „Slovansky Přehled“ ima v 2. števil. III. tečaja tole vsebino: František Kvapil: Z nejnovější polské poesie. Kazimierz Przerwa-Tetmajer. Karel Kálal: Postaveni slovenske řeči na vlastní půdě Adolf Černý: Sto let lužicko-srbské poesie. Fr. Ilešič: Lavantinsky biskup Anton M. Slomšek. Władysław Sek: Polsky tisk v Haliči. Z Lvova (Kj.) Z Petrohradu. (Letopis). Z Lublaně (Fr. Govekar). Zeslovinského Styrská. (Podrávsky). Ze Subotice. (Bunjevác). Z Poznaně. (Poznancyk). Slované severozápadní: Slované východní: Jihoslováné: Česká chata v slovinských Alpách Všeobecné zprávy: Umění, věda. Slike: K Przerwa-Tetmajer Handrij Zejler Nové městské divadlo ve Lvově Česká chata v slovinských Alpách. Priloga: Pregledna mapa slovanského sveta. Ta znameniti zbornik, ki se peča s kulturnimi in gospodarskimi vprašanji vseh Slovanov, iznova društvom in privatnikom toplo priporočamo!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 7. novembra. Na občnem zboru klerikalnega političnega društva za Gorenje Avstrijsko je govoril dr. Ebenhoch o splošnem položaju Obsojal je obstrukcijo kot posledico revolucionarnih principov. Obstrukcija je nastala vsled jezikovnega vprašanja, ki bo vedno velika nevarnost za državo, dokler se zakonitim potom ne reši. Narodna ravnopravnost se mora podrediti jedinstvu države. Iz praktičnih nagibov mora biti nemščina posredovalni jezik, za varstvo narodnih manjšin pa je treba posebnih zakonov. Glede prihodnjega državnega zbora je Ebenhoch naznanil, da bodo Čehi izolirani, in da se združijo druge stranke na skupno delo.

Dunaj 7. novembra. Odlična „Gesellschaft“ österreichischer Volkswirthe je včeraj priredilo shod, ki je postal važna manifestacija v prid Dalmacije in železnice Sarajevo-Splet. Govorili so prof. Philippovich, grof Harrach in dvorni svetnik Vuković, ki so vsi odločno nastopili proti madjarski požrešnosti in sramotni kapitulaciji Körberjevega ministrstva.

Praga 7. novembra. Češko časopisje izjavlja soglasno, da je Körberjevo odnehanje glede bosanskih železnic nečuveno ponižanje za Cislitvansko, ki se na noben način ne sme zgoditi.

Budimpešta 7. novembra. Ministrski predsednik Körber je bil danes sprejet v posebni avdijenci pri cesarju. Popoldne bo sklepna konferenca glede bosanskih železnic. Čuje se, da se je cislitvanska vlada popolnoma odpovedala zgradbi proge Banjaluka-Sarajevo.

Petrograd 7. novembra. Rusija je pritrdila samo prvi in drugi točki nemško-angleške pogodbe glede Kitajske. O tretji točki, ki se nanaša na integriteto Kitajske, je izjavila, da bo svoje postopanje v slučaju kršenja integritete, uravnala po okolnostih, ki bodo tedaj vladale.

London 7. novembra. Mac Kinley je zopet izvoljen prezidentom Združenih držav. V mnogih krajih so bili veliki izgređi. Mnogo oseb je ubitih.

Avstrijska specijaliteti. Na želodcu boleha-jočim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatlica 2 K a. v. Po postnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov pre-arat, zaznamovan z varnostno znamko in s pod-pisom. 5 (11-10)

60.000 kron je glavni dobiček invalid-sko zahvalne loterije, ki se izplača z odtegnenimi 20% v gotovem denarju. Opozorjamo čast. svoje čitatelje, da bode žrebanje dne 10. novem-bra 1900.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 24. Dr. pr. 1043.

Dramska noviteta.
V četrtek, dne 8. novembra 1900.
Drugokrat v sezoni velezabavna burka s petjem.

Šivilja.
Burka s petjem v štirih dejanjih. Spisal Ludovik Held. Uglasbil Karol Millöcker. Režiser g. Rudolf Deyl. Kapelnik g. H. Benisek.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Zatelek ob 1/2 8. uri. — Konec po 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bode v soboto, 10. novembra. Drugokrat komična opera „Lepa Galatea“ in opera „V vodnjaku“.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 3. novembra: Karol Benčina, šolskega sluga sin, 18 let, Cojzova cesta št. 6, jetika. — Jera Primc, posestnica, 75 let, Florijanske ulice št. 19, ostarelost. — Marija Maček, delavka, 68 let, Krakovski nasip št. 14, naduha.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri lgrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306,2 m. Srednji tlač 736,0 mm.

Nov.	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Temperat-ura v C.	Vetrovi	Nebo	Pada-vina v 24 urah
6	9. zvečer	737,8	7,9 sl. jzhod	oblačno		
7	7. zjutraj	737,0	6,8 sl.vzsvzh del oblač.			
7	2. popol.	736,4	12,4 sl. zahod	oblačno		0,8 mm

Srednja včerašnja temperatura 6,8°, nor-male: 5,9°.

Dunajska borza
dne 7. novembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97,40
Skupni državni dolg v srebru	97,15
Avstrijska zlata renta	114,65
Avstrijska krona renta 4%	98,55
Ogrska zlata renta 4%	114,80
Ogrska krona renta 4%	90,35
Avstro-ogrske bančne delnice	169,5
Kreditne delnice	662
London vista	240,65
Parizski držav. bankovci za 100 mark	117,65
90 mark	23,53
90 frankov	19,20
Italijanski bankovci	90,80
Č. kr. cekini.	11,38

Zahvala.
Ker mi ni mogoče vsakemu posebej izreči zahvale ob smrti svojega nepozab-nega sina

Karola
za obilno vdeležbo pri pogrebu, storim to tem potom ter kličem: Srčna hvala vsem prijateljem in znancem, srčna hvala pa tudi gg. učiteljem in preč. duhovščini za obiske med boleznijo in za spremstvo k zadnjemu počitku.

Štefan Benčina,
(2286) šol. sluga II. mestne šole.

Pristne ruske

1860
T. P. A. P. M.
C. ПЕТЕРБУРГ
Varstvena znamka.

Peterburške
galošne

se dobivajo po stalnih cenah pri trdkah:

J. S. Benedikt, K. Karinger, H. Kenda, Ant. Krisper, V. Petričič, K. Recknagel, Fr. Szantner, F. M. Schmitt.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Zahvala.
Za blago sočutje, za odkritosrčno izraženo sožalje ob boleznih in bridki smrti naše iskreno ljubljene, predrage nam hčerke, oziroma sestre, gospodične

Emilije Jarc
absolvirane učiteljske kandidatkinje

izrekamo srčno zahvalo preč. duhovščini, veleč. učitelstvu in njih rodbinam, pri-jateljem in znancem, darovateljem vencev, slav. tukajš. pevskemu društvu, tukajš. šolski mladini in vsem drugim, ki so preblago rajno v tako obilnem številu in v tako slovesnem sprejedu spremili do hladne gomile, posebno zahvalo pa še izrekamo za požrtovalno in trudopolno postrežbo sosedom Cenetovim in Stritarjevim. (2299)

Braslovče, dne 5. listopada 1900.
Do skrajnosti potrta rodbina
Jarc.

Ges. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Du-naj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomest, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob ne-deljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m do-poldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomest, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vate, Heb, Franzove vate, Karlove vate, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osonni vlak z Du-naja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Bu-dejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Kar-lovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Lju-bljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Lekarna Piccoli pri angeli.

Malinčev sirup
lekarnarja Piccolija
v Ljubljani

se prireja kar najskrb-nejše iz dišečih gorskih malinovih jagod v srebr-nim sokom, ki je v prodaji, in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in baker.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizo-vana, velja K 1,30. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr., ter se 1 kilo zaračuni z K 1,10, 100 kilogr. = 100 kron. I. (1368-14)

Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošlje se franko po vsi avstro-ogrski mo-narhiji proti povzetju z K 5,30.

Spretna šivilja
kakor tudi ena učenka se takoj sprej-meta za dlje časa (2276-2)
v Študentovskih ulicah št. 13.

Cene brez konkurence:

Zanesljivo
pristna
črna in bela
vina
iz istrskih in
dalmatinskih
vinogradov
priporoča
G. Zalaznik v Pulju (Polja).
(2208-4)

Sukneni ostanki
kakor tudi
blago od kosa
se prodaja
po cenah brez primere
pri
R. Miklauc-u
Spitalske ulice št. 5. (2209-4)

Antonio Ferlan
di Giorgio
v Rovinju (v Istriji)
zaloga vin lastnega pridelka
terana, belega vina, be-lega moškata, rudečka-stega vina in rudečega
vina. (2254-2)
Na zahtevo se razpošiljajo
vzorci in ceniki.

Št. 36310.

Razglas.

Z ozirom na §. 25. zakona z dne 2. aprila 1873 (drž. zak. št. 41) in na pristavek k temu §. (zakon z dne 14. junija 1896 št. 169 drž. zak.) se javno naznanja, da so

imeniki volilcev ljubljanskega mesta

za razpisane občne nove volitve za poslansko zbornico državnega zbora in sicer: 1.) imenik volilcev za volitev iz občnega volilskega razreda in 2.) imenik volilcev za volitev poslanca deželnega stolnega mesta Ljubljane že sestavljeni in bodo razgrnjeni od 7. do 14. t. m. v mestni dvorani na vpogled.

Ugovore zoper te imenike vložiti je tukaj do zadnjega prej določenega dneva in je vsakemu ugovoru priložiti dokazila za trditve ugovorov, ako bi iste ne bile občno znane.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 6. novembra 1900.

Odda se takoj v najem
mesnico

dobro vpeljano in več let poslujočo v Št. Petru na Notranjskem pod ugodnimi pogoji. K mesnici pripada klavnic 2 vodnjakom, ledenica in drugi za ta obrt potrebni prostori. Tudi dobi najemnik za se separirano stano-vanje v hiši. (2266-2)
Natančnejša pojasnila daje Amalija La-vrenčič v Št. Petru na Notranjskem.

Pisarja
(stenografi imajo prednost)
sprejme takoj
dr. Alojzij Kraut
(2262-3) odvetnik v Celovcu.

Deklica
želi vstopiti kot učenka v prodajalno v manjše mesto ali na deželo. (2284-2)
Več pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Dragi rojaki!
V izboljšanje Vašega počutja se Vam prav toplo priporoča, zjutraj in zvečer zavžiti samo eno čašico pristnega **J. Klauer-jevega**
„Triglav-a“
iz planinskih zelišč pripravljenega. Brez dvojbe je to najboljši domači pridelek, ki nadkriljuje vse inozemske specijalitete v ukusu in učinku. (2023-32)
Odlikovan je z zlato svetinjo v Parizu. Preskušali so ga: Prof. Dr. L. Rössler, ravnatelj Dr. E. Meissl, prof. B. Knapitsch.

Trgovina z delikatesami
v Kranju, na Glavnem trgu
povsem elegantno opremljena, katera je jako dobro vpeljana in ima mnogo odjemalcev, se vsled razmer proda, toda le proti go-tovemu plačilu.
Natančnejše se izve pri upravnistvu „Gorenjca“ v Kranju. (2264-2)

Gotov uspeh
imajo splošno priznane
Kaiser-jeve
karamele iz poprove mete
proti nedostajanju apetita, želodč-nemu boju, slabemu in pokvar-(2117-2) jenemu želodcu. b
Pristne v zavojih po 25 vin. v Ljubljani pri: Mr. Ph. Mardetschlaeger-ju, v orlovi lekarni poleg železnega mostu; Milanu Leustek-u, v deželni lekarni pri Mariji pomagaj; Ubaldu pl. Trnkoczy-ju, v lekarni pri zlatem enorogu.

(2291-1)

Velika vojaško-invalidska
loterija v zlatu in srebru. Žrebanje že v soboto!

Glavni dobiček **60.000 kron.**
v gotovem denarju 20% manj. (2051-16)

Invalidske srečke à 1 krono
priporoča: **J. C. MAYER v Ljubljani.**

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulantnejših pogojih. (1877-48)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-konto s 4% obrestovanjem od dne vloge do dne vzlaga.
Escompt menjic najkulantnejše.
Borzna naročila.